

BIOLOGJA LEKARSKA

Wydawana pod kierunkiem Dr. S. OTOLSKIEGO

Rok XII. — Nr. 8

Grudzień 1933

PODSTAWY DOŚWIADCZALNE STOSOWANIA SZCZEPIONEK DROGĄ DOUSTNĄ

Podał

Dr. LUDWIK BLAIZOT.

(Dokończenie).

W pierwszej części niniejszej pracy rozpatrywaliśmy dane, uzyskane na drodze doświadczalnej lub też oparte na statystyce, wykazujące celowość szczepienia drogą doustną. Z prac tych wynikało, że szczepienie drogą doustną wywołuje odporność równie pewną jak i szczepienie drogą podskórną. W przeciwieństwie do szczepień podskórnych, które wywołują bezpośrednie odczyny, niekiedy dosyć nieprzyjemne dla pacjenta, doustne wprowadzenie szczepionki zazwyczaj nie wywołuje zaburzeń. Ten rodzaj szczepienia nie wywołuje również zmian w surowicy, jakie się spostrzega po podskórnym wprowadzeniu szczepionki. Obecnie zajmujemy się kolejnym zbadaniem dwóch tych podstawowych zagadnień.

Szczepienie drogą doustną nie wywołuje odczynów miejscowych i ogólnych.

Mechanizm szczepienia.

Wystąpienie odczynu miejscowego lub ogólnego, po podskórnym stosowaniu szczepionki spostrzega się dosyć często. Postępy w przygotowywaniu szczepionek w wielu przypadkach zmniejszyły natężenie tych odczynów, niekiedy sprowadzając

je do przejściowych lekkich zaburzeń. Niektóre drobnoustroje jak paciorkowce, gronkowce i pałeczki Bordeta nadają się lepiej od innych do przygotowania szczepionek zupełnie niejadowitych, natomiast drobnoustroje, posiadające endotoksyny bardzo czynne, jak np. grupy bakterji duru, paratyfusu lub biegunki są odporne na dezintoksykację i zawsze wywołują silne odczyny po podskórnem ich wstrzyknięciu. Pałeczka Shiga wywołuje odczyny tak silne, że szczepienie przeciwczerwonkowe drogą podskórną natrafia na duże trudności. Badania wykazały, że drobnoustrój ten, tak bardzo jadowity przy stosowaniu go drogą podskórną, jest bardzo łagodny przy wprowadzeniu go drogą doustną. Na drodze doświadczalnej można wykazać i określić różnice między temi dwoma sposobami szczepień ochronnych. Podskórne wstrzyknięcie kilku milionów bakterji czerwonych „zniszczonych”, lecz nie nagrzanych, to jest posiadających całkowitą siłę swej jadowitości, zabija myszkę. Natomiast doustne wprowadzenie myszy 10-ciu miliardów tychże bakterji nie wywołuje żadnych zmian ani odczynów szkodliwych (D o p t e r) (49). Odnośne cyfry dla człowieka wynosiłyby, do doustnego stosowania — 30 tryljonów drobnoustrojów. Należy zaznaczyć, że wstrzyknięcie podskórne 50 milionów bakterji Shiga jest bardzo bolesne i wywołuje przykre miejscowe odczyny. Przez porównanie dwóch tych różnych liczb Miss E n l o w s (50) wygłosiła zdanie, że jedynie doustne stosowanie szczepionki przeciw biegunkowej jest praktycznie możliwe.

Odporność ustroju na bakterje Ebertha waha się w dużych granicach, zależnie od tego, czy są one wstrzyknięte pod skórę, czy też podane doustnie. Ustrój ludzki, znosi bez zaburzeń wprowadzenie do żołądka 800 miliardów do 1 tryliona bakterji Ebertha, pod warunkiem podawania tej dawki w ciągu kilku dni. Natomiast podskórne zaszczepienie 500 milionów do miljarda bakterji, wywołuje bardzo wrażliwy odczyn, połączone z podniesieniem się ciepłoty, dreszczami, ogólnem osłabieniem, trwającym od 12 do 48 godzin. Tolerancja ustroju w odniesieniu do drobnoustrojów jadowitych, wprowadzonych drogą doustną, nie jest zjawiskiem tajemniczem. Należałoby raczej powiedzieć, że tajemniczość ta zbiega się z drugą tajemniczością, a mianowicie z tolerancją jaką wykazuje każda jednostka

w stosunku do treści swego żołądka, której najdrobniejsza cząsteczka, wstrzyknięta podskórnie, nawet po dokładnem uprzedniem wyjałowieniu jest niezmiernie jadowita. Niektóre zarazki, wprowadzone doświadczalnie do przewodu pokarmowego ulegają prawdopodobnie przetrwaniu i tylko produkty trawienne ulegają wessaniu przez śluzówkę przewodu pokarmowego, a następnie rozdzielają się we wszystkich tkankach. Natomiast inne zarazki, bardziej odporne na soki trawienne przedostają się bez zmian po przez drogi chłonne. Zarazki te następnie przedostają się do sieci naczyń chłonnych krezki, ulegają działaniu przeciwjadów układu chłonnego; w przypadkach niekorzystnych mogą one przeważać opór leukocytarne i wywołać zaburzenia intoksykacyjne. Postarajmy się wyjaśnić poszczególne te zjawiska.

Większa część zarazków ginie w soku trawiennym; ulegają one rozpuszczeniu, a ich endotoksyna zostaje zniszczona. W tem miejscu przypomnimy dawne doświadczenia *Carrière'a*, wykazujące, że sok trawieny niszczy jady i trucizny. Z drugiej strony wiemy również, że jad tężcowy pod wpływem pepsyny ulega silnemu osłabieniu, a pod wpływem pankreatyny ulega całkowitemu zniszczeniu. *Calmette*, idąc w tym kierunku myśli, wykrył zobojętniającą własność żółci na tuberkulinę, a *Vincent* wykazał jej działanie na inne jady drobnoustrojowe. Według *Moellersa* i *Heinemanna* pepsyna i trypsina niszczą tuberkulinę, która stosowana drogą doustną staje się nieszkodliwą.

Spostrzeżenie to dotyczy słabych dawek, gdyż nierzadko można widzieć u gruźlików silne odczyny, występujące po nieznacznych nawet dawkach tuberkuliny, pobranej drogą doustną (*Calmette* i *Breton*) (51).

Zagadnienie powyższe bardziej szczegółowo rozpatrzył *Vincent*. Autor ten podwiązał śwince morskiej zwieracz, poczem wprowadził do żołądka 1500 dawek śmiertelnych jadu tężcowego: po dwóch godzinach stwierdzono, że jad całkowicie zginął. Przy bliższem badaniu ustalono, że jad został zniszczony przez akt trawienia, a nie został zamaskowany przez utrwalenie go na śluzówce żołądka. *Carrière* stwierdził, że nabłonek

jelitowy nie posiada żadnego wpływu na jady lub trucizny. Z doświadczeń Bretona i Petita wynika, że bakterje duru działają zabójczo na świnkę morską, o ile zostały wprowadzone do odbytu, podczas gdy wprowadzone drogą doustną są nieszkodliwe. Zdawałoby się, iż z powyższego wynika, że degradacja trawienna drobnoustrojów lub jadów odgrywa pierwszorzędną rolę, w ich dezintoksykacji.

Inne doświadczenia, przeprowadzone równolegle do powyższych, wskazują na własności szczepienne produktów trawienia mikrobiowego. Matthes i Rannenberg (52), wykazali doświadczalnie wartość immunizacyjną produktów trawienia trypsynowego bakteryj Ebertha. Hirschfelder stwierdził własność immunizacyjną pneumokoków, trawionych przez trypsynę. Wreszcie z doświadczeń Joblinga i Strausa wynika, że cel drobnoustrojów, wprowadzonych podskórnie nie różni się zasadniczo od celu zarazków, rozpuszczonych wskutek trawienia żołądkowo-jelitowego. Trypsyna pochodzenia leukocyтарnego (leukoproteaza) jest ściśle związana z trypsyną trzustki. Trawi ona pneumokoki i niszczy je aż do zniesienia ich jadowitości; jadowitość zniką z chwilą wystąpienia peptonów (Rosenow). Wynika stąd, że szczepienie drogą podskórną prowadzi do takiego samego wyniku jak i szczepienie drogą doustną; zarówno w pierwszym jak i w drugim przypadku ustrój używa dla swego dobra produkty niejadowite, pochodzące z trawienia drobnoustrojowego, jednak w jednych przypadkach za cenę rozległych odczynów tkankowych, w drugich zaś bez widocznego wysiłku. Uprzednia faza jaka występuje u pacjenta po podskórnym zaszczepieniu, czyli okres intoksykacyjny, nie jest więc zjawiskiem koniecznem lub pożytecznem.

Musimy jednak nieco rozszerzyć ramy naszego artykułu i wyjść na chwilę poza granice zagadnienia szczepienia drogą doustną, aby zbadać inne doświadczenia, które jasno stwierdzają, że czynność toksyczna i własność uodporniająca drobnoustrojów są własnościami różnemi, nie będącemi ściśle ze sobą związanemi. Chantemesse i Widai pierwsi wykazali, że przez energiczne nagrzewanie (do 120°) można usunąć wszystkie endotoksyny z bakteryj Ebertha, bez zniszczenia własności szczepiennych tychże bakteryj. To co uzyskali powyżsi auto-

rzy przy pomocy ciepła, uzyskałem uprzednio, przy pomocy chemicznego zadziałania, które mniej niszczy drobnoustroje, niż nagrzewanie w autoklawie. Użycie formolu, hydrochinonu i innych odczynników wykazało w moich doświadczeniach, że mogą one znacznie zmniejszyć jadowitość bakterij Ebertha, zachowując zupełnie ich siłę immunizacyjną (53). Doświadczenia te, dokonane w roku 1915 w Instytucie Pasteura w Tunisie, przed ogłoszeniem prac L o e w e n s t e i n a o dezintoksykacji jadu tężcowego przy pomocy formolu, nie mogły być ogłoszone wcześniej, niż w 1918 roku, to jest w rok po ogłoszeniu doświadczeń L o e w e n s t e i n a; znane są wyniki pięknych prac R a m o n a, które nadały duże znaczenie immunologii.

Nie chcąc przedłużać odbiegnięcia od głównego naszego zagadnienia, które mogłoby odprowadzić bardzo daleko od sprawy nas interesującej — szczepienia doustnego, zwrócimy uwagę tylko na niektóre produkty dezintoksykacyjne. Alkohol absolutny z ługiem, z którym robił doświadczenia V e u g h a n, podchloryn sodu i woda utleniona (D e a n A d a m s o h n) (54), stężony roztwór ługu, wypróbowany przez M a u t e (55) na B. coli i na bakterjach wąglika przez T i b e r t i (56), wreszcie ostatnio wypróbowane mydła i inne produkty, wykazane przez V i n c e n t a w ostatniej jego pracy, posiadają własność tworzenia anatoksyn: Wszystkie te doświadczenia, w związku ze szczepieniem drogą doustną, wykazują, że można zmniejszyć lub nawet usunąć jadowitość bakterij lub też produktów ich wydzielania bez zniszczenia ich siły immunizacyjnej, a nawet jej zwiększenia. Dalsze wyszukiwanie analogji jest zbędne, gdyż widoczna staje się różnica między anatoksynami R a m o n a i produktami, trawienia drobnoustrojów.

O ile z jednej strony stwierdziliśmy, że sok trawienny przemienia ciała drobnoustrojowe na ciała atoksyczne i immunizujące, to jednak należy podkreślić, że ma to pewne granice i że można natrafić na duże niespodzianki, wprowadzając do ustroju zbyt duże ilości ciał drobnoustrojowych, które mogą przekroczyć siłę trawienną doświadczalnego stworzenia. W tych razach można dojść do stanów zatrucia. Jeżeli doświadczenia B r e t o n a i M a s s o l a wykazały np., że świnka morska znosi 10-krotną dawkę śmiertelną jadu kobry, podaną doustnie, to do-

świadczenia te jednocześnie wykazały, że ginie ona przy dawce 30-krotnie większej od śmiertelnej. D o p t e r wykazał, że podanie więcej, niż 5-ciu mg bakterij czerwonki, zabija myszkę, bez wywołania immunizacji; B e s r e d k a zauważył, że po wstrzyknięciu królikowi bakterji Shiga, tworzą się wybroczyny krwiste na śluzówce jelit.

Przy podawaniu drobnoustrojów bardzo jadowitych albo trudnych do strawienia, jak np. bakterje nosacizny, stwierdzono bardzo poważne ogólne zaburzenia. Doświadczenia C a n t a c u z e n e i R i e g l e r a (57) są w tym względzie niezmiernie pouczające. Autorzy ci stwierdzili, że bakterje nosacizny, zabite przy pomocy alkoholu absolutnego, a więc wyjałowione, wprowadzone do żołądka świnki morskiej, po 7-miu godzinach znajdują się jeszcze między komórkami nabłonkowymi jelit, następnie przedostają się do gruczołów krezkowych, śledziony i płuc. Zwierzęta marnieją i padają w 7-mym tygodniu. Wskazuje to, że granica obronna układu chłonnego jelit może być przekroczona przez zarazki bardzo toksyczne, lecz nie jadowite.

Niekiedy osłabienie obrony zależy, nie jak w poprzednim przypadku, od nadmiernej toksyczności zarazka, lecz od swojej predyspozycji osobnika. Uprzednie zaburzenia jelitowe, jak zapalenie jelit, *colitis mucomembranosa*, *appendicitis*, *cholecystitis*, oraz wszelkie inne schorzenia, które wywołują zaburzenia lub zmiany w śluzówce jelit, sprzyjają wytworzeniu się zakażenia przy pomocy *B. coli* i mogą wytworzyć u danego osobnika nienormalne uczulenie na szczepienie drogą doustną. Anormalne te warunki nie stanowią jednak, o ile jest nam wiadomo, przeciwwskazań do szczepień, tak jak zapalenie nerek nie jest przeciwwskazaniem do podskórnego stosowania szczepionki.

ODCZYNY HUMORALNE, WYNIKAJĄCE ZE SZCZEPIENIA DROGĄ DOUSTNĄ.

Przy szczepieniu drogą doustną i wynikającym stąd tworzeniu odporności nie spostrzega się tych odczynów humoralnych, które zazwyczaj występują przy podskórnym stosowaniu szczepionki. Zwłaszcza w surowicy osobników szczepionych nie spostrzega się ani aglutynin, ani precypityn.

Temolières, Loew i Maillard (58) badając surowicę osobników szczepionych *per os* przeciwko bakterjom Ebertha, pierwsi stwierdzili fakt powyższy. De Mello i De Noronha (59) (doświadczenia z *B. typh*) potwierdzili wyniki poprzednich autorów. Spostrzeżenie to jednak nie jest ściśle: przy podawaniu dużych dawek szczepionki można wywołać obecność aglutynin, a nawet jak twierdzi Gurwitsch (60) u kłaczy szczepionych drogą doustną przeciwko *B. abortivus equi*, stwierdzono daleko wyższe miano aglutynin od miana wywołanego przy szczepieniu podskórnym. Jest to jednak wyjątek. Zazwyczaj w następstwie szczepień doustnych surowica nie zawiera aglutynin.

Przeciwyjady, natomiast, znajduje się w surowicy zwierząt doświadczalnie szczepionych drogą doustną. Breton i Petit stwierdzili obecność ich już w pierwszym doświadczeniu, które polegało na ochronnym szczepieniu świnek morskich drogą doustną, przeciwko bakterjom błonicy; Combiesco (61) znalazł przeciwyjady czerwone w surowicy królików szczepionych *per os* przeciwko bakterjom Shiga. Procent przeciwyjadów jest mniejszy u zwierząt szczepionych drogą doustną, niż u zwierząt szczepionych podskórnym; według Kosmodemianskiego (62) surowica gołębi, szczepionych *per os*, przeciwko bakterjom paratyfusowym *B. coli* nie zawiera własności ochronnych, w odniesieniu do zakażenia doświadczalnego u myszy.

Rozróżnienie odporności prawdziwej, to jest odporności uzyskanej przez zaszczepienie przeciwko zakażeniu, od odczynów humoralnych, towarzyszących zakażeniu lub też szczepieniom doświadczalnym jest rzeczą zwykłą. Stwierdzono to wielokrotnie. Wiadomo np., że odczyn Widala nie występuje w surowicy dawnych durowych, gdyż odporność uzyskana wskutek przebytego duru brzuszego trwa lata, a niekiedy nawet całe życie. Własność aglutynująca, występująca po szczepieniach przeciwdurowych podskórnych jest zawsze dosyć słaba i szybko przemijająca, podczas gdy odporność po przebytem cierpieniu, według danych statystycznych Acharda, trwa wiele lat. Tak więc nie można uważać własności aglutynującej surowicy za miarę lub pewne świadectwo immunizacji.

Obecnie wiadomo, iż własność aglutynacyjna drob-

noustrojów, zarówno jak i ich toksyczność może być zniesiona bez zniszczenia własności immunizacyjnych. Rozdzielenie to jest bardzo łatwe do wykonania. Naprzykład nagrzewanie do 120° znosi zupełnie własności aglutynacyjne bakterji Ebertha, zachowując własność wywołwania odporności; tak samo działa hydrochinon. W obydwóch tych przypadkach tworzy się zapewne hydroliza, która działa w pierwszym rzędzie na endotoksynę drobnoustroju i wyzwała produkty rozszczepienia, posiadające własności immunizacyjne. Aby bardziej zbliżyć się do naszego zagadnienia powiemy, że hydroliza wywołana przez akt trawienia stwarza produkty, które są pozbawione własności aglutynujących. (Doświadczenie Gay i Robertsona (63) z kazeiną mleka). W ten sposób można zrozumieć czemu nie występują aglutyniny przy szczepieniu drogą doustną.

Przeciwniała, które tak trudno stwierdzić w surowicy, po doustnem szczepieniu można znaleźć bardzo łatwo, w różnych organach. Nakagawa (64) stwierdza, że u świnek morskich szczepionych przeciwko *B. coli*, wyciągi z organów posiadają własności prewencyjne, silniejsze nawet, niż to się spostrzega u zwierząt szczepionych drogą podskórną. Combiesco wykazał, że u królików szczepionych doustnie przeciwko czerwonce, wyciągi ze śledziony, wątroby, a zwłaszcza z odcinków jelita posiadają silnie zaznaczone własności aglutynujące, podczas gdy surowica zawiera bardzo mało lub też, wcale nie zawiera aglutyniny. Własność aglutynująca jest w ścisłym związku z obfitością tkanki limfatycznej w danym organie. Odnosi się wrażenie, że drobnoustroje przechodząc z jelita do tkanek zostają na każdym etapie ich przechodzenia zatrzymane i nie przedostają się odrazu do ogólnego krwioobiegu, jak to spostrzega się po podskórnem ich wprowadzeniu.

Nie ulega wątpliwości, że przy szczepieniu *per os*, na-przód jelita ulegają zaszczepieniu. Shiga (65) wyraźnie stwierdził w swych doświadczeniach, że bakterje duru brzusz nego z łatwością przechodzą przez nabłonek jelit królika szczepionego drogą podskórną i przedostają się do gruczołów krezkowych, śledziony, płuc i ogólnego krwioobiegu, natomiast u królików szczepionych drogą doustną bakterje te są zatrzymane przez śluzówkę jelitową.

B e s r e d k a idzie dalej i twierdzi, że odporność wywołana doustnem szczepieniem jest miejscowa i odnosi się tylko do ścian jelit, natomiast inne tkanki ustroju nie podlegają immunizacji. Argumentacja tego uczonego, nie mająca nic wspólnego z wyżej podanymi doświadczeniami, które są o wiele późniejsze od prac nad tem zagadnieniem, opiera się na spostrzeżeniach zachowania się toksyny czerwonej: po wstrzyknięciu toksyny czerwonej do żył królika, kieruje się ona bezpośrednio, w myśl specjalnego enterotropizmu, do śluzówki jelit i zależnie od tego czy śluzówka ta była szczepiona, czy też nie, wywołuje albo ciężkie zatrucie, albo też nie wywołuje zaburzeń. Stosownie do tego cośmy stwierdzili na początku niniejszej pracy, bardziej prawdziwe jest nasze przypuszczenie, że immunizacja wywołana przez doustne szczepienie jest immunizacją bardziej ogólną, dotyczącą wszystkich organów i wszystkich tkanek. Nie ulega wątpliwości, że rozumując logicznie, odbywa się ona etapami, rozprzestrzeniając się kolejnymi falami, poczynając od ścian przewodu pokarmowego, przechodząc do gruczołów krezkowych, rozprzestrzeniając się na organy zawarte w jamie brzusznej i będące pod wpływem działania układu żyły wrotnej. Lecz nie ulega również wątpliwości, że po stadium splanchuicznym odporność występuje we wszystkich tkankach, aby przejść do stadium humoralnego. Nie można zrozumieć inaczej wyleczenie czyrakowatości po doustnem zastosowaniu szczepionek. Doświadczenie, na którem B e s r e d k a opiera swoją argumentację nie jest pozbawione pewnej krytyki. Z doświadczeń D o p t e r a wiadomo, że toksyna czerwonej ma specjalne powinowactwo do układu mózgowo-rdzeniowego. Wstrzyknięta dożylnie wywołuje ostre zapalenie rdzenia, dające się stwierdzić przy pomocy badań histologicznych, występujące jako porażenie obustronne, któremi dotknięte się zwierzęta zatrute. Zatrucie to może być piorunujące, jeżeli przygotować endotoksynę czerwoną metodą R o w l a n d a (kolejne działania bezwodnego Na_2SO_4 i wody destylowanej), jak to często stosował M. N i c o l l e. Szybkość zatrucia występującego po dożylnem wstrzyknięciu tak przygotowanej toksyny nie może być w zgodzie z cyklem Besredki, z obowiązkiem odchyleniem w stronę jelita. Daleko prościej jest przypuszczać, że tok-

syna utrwała się bezpośrednio na ośrodkach nerwowych i że o ile zwierzęta szczepione *per os* nie wykazują zaburzeń, to dlatego, że wszystkie ich tkanki łącznie z układem nerwowym są przesycone ciałami przeciwtoksycznymi.

Streszczenie.

Imunizacja wytworzona przez doustne szczepienie, występuje bez wywoływania bolesnych odczynów oraz bez wytwarzania przeciwciał surowiczych (precypityn, aglutynin uczulających), które występują przy podskórnym szczepieniu. Najprawdopodobniej uczulenie rozpoczyna się w śluzówce jelit, następnie rozprzestrzenia się na gruczoły krezkowe i organy, będące pod wpływem działania układu wrotnego, aby następnie przenieść się na krew i wszystkie inne tkanki. Szczepienie drogą doustną, lepiej znoszone od szczepienia podskórnego jest nowem i cennem źródłem w medycynie zapobiegawczej i lecznictwie.

PIŚMIENNICTWO.

(dalszy ciąg).

- (49) **Ch. Dopter.** — *Ann. Inst. Pasteur*, 1909, str. 677.
- (50) **E. M. A. Enlows.** — *Public Health Reports*, t. 40, 3 Avril 1925, № 14, str. 639-649.
- (51) **Calmette et Breton.** — *C. R. Acad. Sc.*, 19 Fév. 1906, str. 441 et 12 Mars 1906, str. 616.
- (52) **Matthes et Rannenber.** — *Münch. mediz. Wochen.*, 16 Mars 1915.
- (53) **L. Blaizot.** — *C. R. Soc. Biol.*, 13 Avril 1918, str. 356.
- (54) **Dean et Adamson.** — *Brit. medic. Journ.*, 29 Avril 1916, str. 611.
- (55) **Mauté.** — *Presse médicale*, 1921.
- (56) **Tiberti.** — *Centralbl. für Bakter. I. Origin.*, t. XXXVI, № 1, str. 62.
- (57) **Cantacuzéne et Riegler.** — *Ann. Inst. Pasteur*, 1907, str. 194.
- (58) **Tremolières, Loew et Maillart.** — *Bull. Acad. Médecine*, 26 Oct. 1915 str. 477.
- (59) **De Mello et de Noronha.** — *Soc. Port. Biol. — In C. R. Soc. Biol.* t. CI, 1929, str. 383.
- (60) **Gurwitsch.** — *Zeitsch. für Infekt.-Krank. der Haustiere*, 12 Juillet 1930
- (61) **Combiesco, Maghern et Calabb.** — *C. R. Soc. Biol.* 1er et 15 Fèv. 1923
- (62) **Kosmodemiansky.** — *C. R. Soc. Biol.*, 1928, t. XCIX, str. 1916.
- (63) **Gay et Robertson.** — *Journ. of exper. Medic.*, t. XVI, str. 470.
- (64) **Nakagawa.** — *Arch. Japon. de Chirurgie*, 1er Mars 1931.
- (65) **Shiga.** — *Acta medicinalia in Keijo*, t. XI, F. 2, 1928, str. 29.

SPIS PRAC UMIESZCZONYCH
w
„BIOLOGJI LEKARSKIEJ“
W LATACH
od 1922 do 1933 r.

I — Alfabetyczny wykaz autorów.

- Achard Ch. Prof.** — Układ jamisty. 1925. IV. 203—245.
- Zaburzenia wymiany w odżywianiu. 1927. VI. 251—296 i 301—321.
- Przełomy w chorobach okresowych. 1933. XII. 257—275.
- Ambard L. Dr. Prof.** — Przechodzenie ciał stałych przez nerkę. 1932. XI. 149—160.
- Aron M. Dr. Prof.** — Zagadnienie przenoszenia cech dziedzicznych i ich podstawy morfologiczne. 1930. IX. 245—292.
- Barbé A. Dr.** — Leczenie porażenia ogólnego stowarsolem. 1930. IX. 185—199.
- Baudoin M. Dr.** — Pojęcie serca w epoce przedhistorycznej. 1928. VII. 1—75.
- Binnét L. Prof.** — Współczesne poglądy na fizjologję śledziony. 1927. VI. 323—343.
- Badania doświadczalne nad niedrożnością jelit. 1928. VII. 273—307.
- Biot R. Dr.** — W obronie lecznictwa ludzkiego. 1929. VIII. 189—213.
- Blaizot L. Dr.** — Podstawy doświadczalne stosowania szczepionek drogą doustną. 1933. XII. 163—178.
- Podstawy doświadczalne stosowania szczepionek drogą doustną (Dokończenie). 1933. XII. 321—330.
- Blanchard L. i Simonnet H.** — Chemja pochodnych tyroidy. 1933. XII. 211—223.
- Chemja pochodnych tyroidy. 1933. XII. 245—255.
- Boez L. Dr. Prof.** — Podstawy fizyko - chemiczne odporności. 1931. X. 7—51.
- Broquet Ch. Dr.** — Wielkie odkrycia w historii medycyny. 1930. IX. 169—184.

- Brouxel A. Dr.** — leczenie zastępcze dermatoz oraz kiły nov-arsenobenzolem, podawanym doustnie. 1925. IV. 247—251.
- Brunold K. Prof.** — Nowe poglądy atomistyczne. 1931. X. 313—331.
- Cardot H. Dr. Prof.** — Mechanizm humoralny zadrażnienia nerwowego. 1930. IX. 1—25.
— Medycyna i statystyka. 1930. IX. 27—55.
- Chabrol E.** — Obliczanie zawartości barwików żółciowych we krwi. 1928. VII. 245—249.
- Charrier P. Dr.** — Dwa przypadki wrzodu miękkiego, wyleczonego przez zastrzykiwania dożylnie szczepionki Nicolle'a. 1927. VI. 45—46.
- Chavany J. A. Dr.** — Akrydyna w leczeniu zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych. 1932. 185—192.
- Clavel R. Dr.** — Przyczynek do badań nad leczeniem kiły solami bizmutowemi. 1930. IX. 95—100.
- Collin R.** — Komórka a życie. 1929. VIII. 143—163.
- Cot Dr.** — Kilka rozważań w związku z przypadkiem nawrotu anginy Vincent'a, wyleczonego za pomocą preparatu Stovarsol. 1926. V. 239—241.
- Coutière H. Prof.** — Czerwonka wywołana przez pierwotniaki. 1922. I. 1—32.
— O pewnych drobnoustrojach ultramikroskopowych. 1924. III. 49—76.
— Nowe prace, dotyczące niektórych zagadnień płciowych. 1924. III. 217.
— Dwuskrzydłe. 1926. V. 1—28.
— O hodowli tkanek. 1926. V. 81—155.
— Histo - fizjologia płuca. 1927. VI. 1—41.
— O sprawach niewidzialnych. 1927. VI. 109—150 i 161—203.
— Nerka. 1929. VIII. 81—115.
— Płaszczyny i wymiany jonów. 1929. VIII. 117—141.
— Chemijatria. 1929. VIII. 215—258.
— Przysadka mózgowa. 1930. IX. 203—244.
— Dzieworództwo. 1931. X. 169—222.
— Sen. 1932. XI. 249—272 i 291—318.

- Taśmowce. 1933. XII. 115—162.
- Cruchet R.** Prof. — Samogwałt (onanizm) u dzieci. 1928. VII. 77—104.
- Daussy H.** Dr. — Leczenie wrzodu miękkiego za pomocą dożylnych wstrzykiwań Dmelcos. 1927. VI. 43—44.
- Delaunay H.** Prof. — O wymiotach. 1926. V. 45—79.
- O amonjaku. 1929. VIII. 23—79.
- Rezerwa alkaliczna: Chemja fizjologiczna krwi. 1931. X. 97—128.
- Semiotyka chemiczna krwi. 1931. X. 129—167.
- Dobrowolski L. A.** Dr. med. — Odma sztuczna opłucnowa. 1927. VI. 67—81.
- Duguet J.** Dr. — Fizjologja nerwu trójdzielnego. 1933. XII. 179—210.
- Dumont J.** Dr. med. i **R. Pierret.** — Seroterapia dołędźwiowa. Co o niej należy wiedzieć? 1932. XI. 231—248.
- Fiessinger N.** Prof. — Zaczyny leukocytarne. 1925. IV. 57—84.
- Fontanel P.** — Przypadek wyleczenia nieżytu krwotocznego oskrzeli Castellani'ego, za pomocą preparatu Stovarsol. 1926. V. 243—244.
- Szybkie wyleczenie za pomocą emetyny i preparatu Stovarsol ropnia wątroby, który przebił do oskrzeli. 1926. V. 245—247.
- Fourneau E.** — Od kwasu arsenowego do arsenobenzolu. 1927. VI. 47—66.
- Galewski A.** Dr. — Bio i fizyko - chemizm nowotworów w świetle nowych badań. 1930. IX. 161—167.
- Garnier M.** Prof. — Semiotyka czynnościowa wątroby. 1930. IX. 57—94.
- Garriga M.** Dr. — Odczyn złota koloidalnego w przymiocie. 1924. III. 293.
- Genevois L.** — Wewnątrzkomórkowa przemiana ciał azotowych. 1933. XII. 277—320.
- Gley E.** Prof. — Rola wtórnych cech płciowych, a zagadnienia ontogenezy. 1926. V. 29—37.
- O współzależności pomiędzy różnemi rodzajami czynności gruczołów o funkcji wielorakiej. 1929. VIII. 1—22.

- Grigaut A. Dr.** — Metabolizm kwasu moczowego. 1922. I. 34—47.
- Guiart J. Prof.** — Wiedza lekarska w epoce Faraonów. 1923. II. 119—172.
- Medycyna grecka podczas okresu bohaterskiego, od Minosa do Homera. 1925. IV. 297—359.
 - Hołd dla Laennec'a. Jego żywot i dzieło. 1927. VI. 205—235.
 - Wiedza lekarska nie powstała w świątyniach Eskulapa. 1928. VII. 105—156.
- Guillaume A. C. Dr.** — Znajomość współczulności w medycynie starożytnej oraz fizjo-patologii czasów najnowszych. 1923. II. 59—99.
- O współczulności (część druga). Teoria współczulności w świetle współczesnej wiedzy fizjologiczno-patologicznej. 1923. II. 185—209.
 - Układy osiowo - miejscowe systemu współczulnego. Współrzędność czynnościowa. Metametrja. 1924. III. 111—137.
 - Rozwój nauki o wydzielaniu wewnętrznem. 1924. III. 161—188.
- Herrenchmidt A. Dr.** — Hodowla tkanek rakowych. Rak wywołany przez drażnienie tkanek smołą. 1924. III. 2—30.
- Ichok G. Dr.** — Różne systemy ubezpieczeń społecznych na wypadek choroby. 1931. X. 223—244.
- Jamot Dr.** — Choroba śpiączkowa. 1927. VI. 83—107.
- Jastrzębski D. Dr. med.** — Ś. p. Włodzimierz Lindeman. Wspomnienie pośmiertne. 1933. XII. 86—88.
- Joyeux Prof.** — Epidemjologia, profilistyka i leczenie czerwicości na podstawie najnowszych prac. 1925. IV. 145—175.
- Joyet-Lavergne Ph. Prof.** — Wpływ badań fizykochemicznych na zagadnienia płciowości. 1932. XI. 201—224.
- Lagrange E. Prof.** — Istota epidemji. 1928. VII. 157—186.
- Laïgnel-Lavastine Prof.** — Uwagi ogólne w sprawie lecznictwa układu współczulnego. 1924. III. 269.
- Wstęp do studjów nad współzależnością układu współczulnego i klimatu. 1928. VII. 197—221.

- Lambolez R. Dr.** — Fizykalne sposoby badania czynności płuc. 1926. V. 187—234.
- Obliczanie stałej Ambard'a. 1926. V. 235—238.
 - Badania nad radjoczynnością i jej zastosowaniem w biologji. 1932. XI. 53—78.
- Launoy L. Prof. i Launoy A., G. Harvey.** — Studium anatomiczne o krążeniu krwi. 1928. VII. 187—196.
- Legrand L. Dr.** — Zbieżność czynności psychicznych z budową anatomiczną. 1929. VIII. 167—187.
- Lelesz E. Prof.** — Z badań nad awitaminozą E. 1933. XII. 225—234.
- Levy-Bruhl M. Dr.** — Własności i miareczkowanie surowicy przeciwbłonkowej podług najnowszych prac. 1924. III. 77—86.
- Lindeman Wł. Dr. Prof.** — Saponiny. 1930. IX. 101—159.
- Hormony płciowe. 1930. IX. 293—337.
 - Jod jako pierwiastek życiowy. 1931. X. 53—95.
 - Synteza i rozkład hemoglobiny w ustroju. 1931. X. 245—312.
 - O lipidach. 1932. XI. 79—147.
 - O działaniu oligodynamicznem w sensie Naegeliiego. 1932. XI. 273—287 i 319—331.
- Loeper M. Prof. i Marchal G.** — Leukopedeza żołądkowa. 1926. V. 157—184.
- Lortat-Jacob Dr.** — Leczenie uogólnionego świądu. Etiologia, patogeneza i leczenie neurodermitów. 1926. V. 41—43.
- Mannucci Dr.** — Krztusiec i szczepionki przeciwkrztuścowe. 1925. IV. 293—295.
- Marchoux E. i Cohen.** — Stovarsol, jako środek leczniczy w zimnicy, nie mniej skuteczny od chininy. 1926. V. 39—40.
- Marzecki J. Dr. med.** — Teoria atomistyczna, jako przyczynek do analizy energetyzmu wewnątrzdrobinowego gazów bojowych i zachowania się ich w ustroju. 1933. XII. 89—113.
- Martinet A. Dr.** — Odczyn pierwiastkowy skurczu nerwu błędnego. 1922. I. 195—207.
- Modinos P. Dr. (Aleksandra).** — Zajęcie kręgów — Róża — Autoseroterapia. 1925. IV. 46—47.

- Neuberger L.** Dr. med. — Obecny stan zagadnienia o fizjo-patologii wzruszenia. 1932. XI. 225—230.
- Panisset H.** Prof. — Tożsamość zarazka gorączki maltańskiej z drobnoustrojem ronienia stadnego wołowatych. 1924. III. 319.
- Obecny stan wiedzy o gorączce pleśniakowej (Febris aphtosa). 1925. IV. 117—123.
- Perrin M.** Prof. — O przeciwczerwionem działaniu Stovarsolu. 1928. VII. 321—324.
- Perrin M.** Prof. i **Mathieu P.** — Rola „antioksygenów” w patogenezie otyłości. 1925. IV. 85—86.
- Perrin M., Pierson A. i Lacourt M.** — Próba zastosowania Stovarsolu w leczeniu przewlekłej gruźlicy płuc. 1928. VII. 263—265.
- Pierret R.** Dr. — Wysokie dawki metylo - arsenianu sodowego w lecnictwie współczesnem. 1922. I. 57—88.
- Współczesne poglądy elektryczne na wywód wstrząsu i chorób anafilaktycznych. 1922. I. 119—161.
- Hypoteza włoskiej szkoły neurologicznej. 1922. I. 208—209.
- O wywodzie chorób anafilaktoidalnych. 1922. I. 210—214.
- Surowica sztuczna, gumowa lub nie, czy też przetaczanie? Spór angielsko - amerykański. 1925. IV. 21—39.
- Postępowanie lecznicze w gorączce połogowej. 1925. IV. 125—143.
- Cholecystografia lub próba Graham-Cole z solą sodową cztero-jodofenoloftaleiny. 1927. VI. 237—249.
- W sprawie zapobiegania i leczenia szczepionkami. 1928. VII. 223—243.
- Porak R.** Prof. — O kilku szkołach medycznych w Chinach. 1925. IV. 361—372.
- Przeździecka A.** Mgr. Dr. — Wpływ witasteryny D na metabolizm wapnia. 1933. XII. 235—243.
- Randoim L.** — Obecny stan zagadnienia o witaminach. 1932. XI. 1—52.
- Rathery F.** Prof. — Fizjologia patologiczna i leczenie djetetyczne skazy cukrowej. 1922. I. 177—193.

- René-Cruchet** Prof. — Samogwałt (onanizm) u dzieci. 1928. VII. 77—104.
- Richet** Ch. Prof. — Teorje i fakty dotyczące anafilaksji. 1923. II. 1—7.
- Riou** M. Dr. — Trzy przypadki zimnicy tyfusowej. 1928. VII. 309—319.
- Rose** Dr. — Tropizmy w fizjologii i biologji. 1932. XI. 161—183.
- Roussy** G. Prof. i **Wolf** M. Dr. — Odporność względem raka. 1925. IV. 1—20.
- Sézary** A. Dr. — Własności barwników skórnych. 1925. IV. 93—115.
- Sézary** A. Prof. i **Horowitz** A. — Leczenie kiły. 1933. XII. 1—83.
- Shofield** A. T. — Leczenie Stovarsolem gorączki krętkowej. 1928. VII. 259—261.
- Sicard, Haguenau i Wallich.** — Leczenie bezwładu postępującego gorączką, wywołaną przy pomocy dożylnych zastrzyków szczepionki przeciw szankrowi miękkiemu. 1928. VII. 251—257.
- Soula** Dr. Prof. — Szybkie i dokładne ilościowe określenie glukozy we krwi. 1932. XI. 193—200.
- Tremolières** F. Dr. i **Caussade** L. Dr. — Zaburzenia w trawieniu kiszki. 1925. IV. 177—201.
- Vignes** H. Dr. i **Duhail** P. Dr. — Rak a ciąża. 1925. IV. 253—292.
- Kilka najświęższych prac nad krzepliwością krwi. 1923. II. 8—36.
- Skład chemiczny laseczników gruczkowych. 1923. II. 37—39.
- Świeże prace o trądzie. 1924. III. 189—197.
- Zapobieganie poronieniom na tle kiłowym. 1925. IV. 42—45.
- Ropień boczno - gardzielowy u małego dziecka. Leczenie za pomocą zastrzykiwań szczepionki Delbet'a „Propidon“. Wyzdrowienie. 1925. IV. 87—88.
- IV-y Międzynarodowy Kongres Medycyny i Farmacji Wojskowej. 1927. VI. 151—160.
- Novarsenobenzol w leczeniu bakteryjnych infekcji płucnych. 1928. VII. 267—271.
- Mechanizm odczynów skórnych. 1930. IX. 199—202.
- Semiotyka chemiczna krwi. 1931. X. 129—167.

VISACTIN

Połączenie chlorowodoru efedryny z N-dwuetyloamidem
kwasu pirydyno-beta-karbonowego.

VISACTIN

posiada działanie Stimi-
nolu połączonego
z Ephedrozanem

Dychawica oskrzelowa (astma).
Obniżenie parcia krwi.
Stany alergiczne.
Rozedma płuc.
Osłabienie mięśnia sercowego.
Zapaść.

VISACTIN

przerywa napady astmy
i szybko podnosi parcie krwi.

VISACTIN

stosuje się domięśniowo lub
dożylnie po 1—2 amp. dzien-
nie; doustnie po 15—20
kropeł 2—3 razy dziennie.

PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE ZAKŁADY CHEMICZNE

LUDWIK SPIESS I SYN

SP. AKC. — WARSZAWA

II — Alfabetyczny wykaz prac.

Streszczenie z działu «Rozwój lecznictwa» oznaczono *.

Anafilaksja. — Współczesne poglądy eklektyczne na wywód wstrząsu i chorób anafilaktycznych. — R. P i e r r e t. 1922. I. 119—161.

— O wywodzie chorób anafilaktoidalnych. — R. P i e r r e t. 1922. I. 210—214.

— Teorie i fakty, dotyczące anafilaksji. — C h. R i c h e t. 1923. II. 1—7.

Akrydyna. — Akrydyna w leczeniu zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych. — J. A. C h a v a n y. 1932. XI. 185—192.

Angina Vincenta. — Kilka rozważań w związku z przypadkiem nawrotu anginy Vincenta, wyleczonego za pomocą preparatu Stovarsol. — D r. C o t. 1926. V. 239—241.

Amonjak. — O amonjaku. — H. D e l e u n a y. 1929. VIII. 23—79.

Arsenoterapia. — * O konieczności stosowania diety i pewnych zabiegów przeciwhemoklazycznych i zapobiegawczych zakwaszaniu, w okresie leczenia przetworami arsenowymi, szczególnie przy niedomogach wątrobnym. 1922. I. 162—173.

— * Stosowanie domięśniowe Eparseno, jako środka przeciwikiłowego. 1923. II. 173—181.

— * Podoponowe wprowadzenie lecznicze surowicy zadanej preparatami arsenu. — R. P i e r r e t. 1923. II. 210—219.

— * Stosowanie zapobiegawcze leków wewnętrznych przeciwko zakażeniom pasorzytniczym wogóle. Stovarsol, a choroby wywoływane przez świdrowce i krętki, ze szczególnem uwzględnieniem kiły. — R. P i e r r e t. 1924. III. 31—48.

- * Skuteczność Novarsenobenzolu (Narsenolu) drogą doustną w wiciowcowych schorzeniach kiszek. 1924. III. 145—149.
- * Biegunki przewlekłe. Częstość Blastocystis hominis w wypróżnieniach oraz stosowne ich leczenie narsenolem.— S. M a z z a. 1924. III. 200—203.
- * Ciężka zgorzel stopy i ręki leczona z powodzeniem zapomocą novarsenobenzolu. — A. T e u i l i è r e. 1924. III. 204.
- * Przyczynek do leczenia trądu za pomocą preparatu Eparseno. 1924. III. 343.
- * Chemoterapia schorzeń, wywoływanych przez nitkowce. Działanie amino - arseno - fenolu (Eparseno). — F. N o c. 1924. III. 349.
- Postępowanie lecznicze w gorączce połogowej. — R. P i e r r e t. 1925. IV. 125—143.
- Od kwasu arsenowego do arseno - benzolu. — E. F o u r n e a u. 1927. VI. 47—66.
- Leczenie Stovarsolem gorączki krętkowej. — A. T. S h o f i e l d. 1928. VII. 259—261.
- Próba zastosowania Stovarsolu w leczeniu przewlekłej gruźlicy płuc. — M. P e r r i n, A. P i e r s a n i M. L a c o u r t. 1928. VII. 263—265.
- Novarsenobenzol w leczeniu bakteryjnych infekcji płucnych. 1928. VII. 267—271.
- O przeciwczerwionem działaniu Stovarsolu. — M. P e r r i n. 1928. VII. 321—324.
- Arytmja.** — * O stosowaniu atropiny i chinidyny w wypadkach arytmji. — 1922. I. 100—110.
- Azotowe ciała.** — Wewnątrzkomórkowa przemiana ciał azotowych. — L. G e n e v o i s. 1933. XII. 277—320.
- Barwniki skórne.** — Własność barwników skórnych. — A. S è z a r y. 1925. IV. 93—115.
- Barwiki żółciowe.** — Obliczanie zawartości barwików żółciowych we krwi. — E. C h a b r o l. 1928. VII. 245—249.
- Bezwład postępujący.** — Leczenie bezwładu postępującego gorączką, wywołaną przy pomocy dożylnych zastrzyków

- szczepionki przeciw szankrowi miękkiemu. — S i c a r d, H a g u e n a u i W a l l i c h. 1928. VII. 251—257.
- Biegunka.** — Biegunki przewlekłe. — S. M a z z a. 1924. III. 200—203.
- Biofizyka.** — Podstawy fizyko - chemiczne odporności — L. Boez. 1931. X. 7—51.
- Nowe poglądy atomistyczne. — K. B r u n o l d. 1931. X. 313—331.
- Badania nad radjoczynnością i jej zastosowaniem w biologji. — D r. L a m b o l e z. 1932. XI. 53—78.
- Teorja atomistyczna jako przyczynek do analizy energetyzmu wewnątrzdrobinowego gazów bojowych i zachowania się ich w ustroju. — D r. J. M a r z e c k i. 1933. XII. 89—113.
- Biologia.** — Zagadnienie przenoszenia cech dziedzicznych i ich podstawy morfologiczne. — 1930. IX. 245—292. M a k s A r o n.
- Bizmutoterapia.** — * Jakież rękojęcie przedstawiają nowe przetwory bizmutowe. — (Odezwa Prof. P e r r i n). 1924. III. 144.
- Przyczynek do badań nad leczeniem kiły solami bizmutowemi. — R. C l a v e l. 1930. IX. 95—100.
- Błądny nerw.** — Odczyn pierwiastkowy skurczu nerwu błędnego. — A. M a r t i n e t. 1922. I. 195—207.
- Bojowe gazy.** — Teorja atomistyczna jako przyczynek do analizy energetyzmu wewnątrzdrobinowego gazów bojowych i zachowanie się ich w ustroju. — J. M a r z e c k i. 1933. XII. 89—113.
- Cholecystografia.** — Cholecystografia lub próba Graham-Cole z solą sodową cztero-jodofenoloftaleiny. — R. P i e r r e t. 1927. VI. 237—249.
- Ciąża.** — Rak a ciąży. — H. V i g u e s i P. D u h a i l. 1925. IV. 253—292.
- Cukrzyca.** — Fizjologia patologiczna i leczenie dyetetyczne skazy cukrowej. — F. R a t h e r y. 1922. I. 177—193.
- Czerwie.** — Epidemjologia, profilaktyka i leczenie czerwiwości na podstawie najnowszych prac. — 1925. IV. 145—175.

- O przeciwczerwiiowym działaniu Stovarsolu. — M. Perrin. 1928. VII. 321—324.
- Taśmowce H. Coutière. 1933. XII. 115—162.
- Czerwonka.** — Czerwonka wywołana przez pierwotniaki. — H. Coutière. 1922. I. 1—32.
- * Novarsenobenzol w leczeniu czerwonej pelczakowej. 1922. I. 48—52.
- * Stovarsol leczy szybko czerwone pelczakowe. — E. Marchoux. 1924. III. 198—200.
- Dermatozy.** — Leczenie zastępcze dermatoz oraz kiły Novarsenobenzolem, podawanym doustnie. — A. Broxell. 1925. IV. 247—251.
- Dmelcos.** — Leczenie wrzodu miękkiego za pomocą dożylnych wstrzykiwań Dmelcos. — H. Dausy. 1927. VI. 43—44.
- Dwa przypadki wrzodu miękkiego, wyleczonego przez zastrzykiwanie dożylnie szczepionki Nicolle'a. — P. Charrier. 1927. VI. 45—46.
- Drobnoustroje.** — O pewnych drobnoustrojach ultramikroskopowych. — H. Coutière. 1924. III. 49—76.
- Tożsamość zarazka gorączki maltańskiej z drobnoustrojem ronienia stadnego wołowatych. — H. Panisset. 1924. III. 319.
- Dwuskrzydło.** — Dwuskrzydło. — H. Coutière. 1926. V. 1—28.
- Dziwiorództwo.** — Dziwiorództwo. — H. Coutière. 1931. X. 169—222.
- Epidemia.** — Istota epidemii. — E. Lagrange. 1928. VII. 157—186.
- Febris puerperalis.** — Postępowanie lecznicze w gorączce połogowej. — R. Pierrret. 1925. IV. 125—143.
- Febris aphtosa.** — Obecny stan wiedzy o gorączce pleśniakowej. — Prof. Panisset. 1925. IV. 117—123.
- Filozofia medycyny.** — Płaszczyzny i wymiany jonów. — H. Coutière. 1929. VIII. 117—141.
- W obronie leczenia ludzkiego. — R. Biot. 1929. VIII. 189—213.
- Chemijatrja. — H. Coutière. 1929. VIII. 215—258.

- Medycyna i statystyka. — H. C a r d o t. 1930. IX. 27—55.
- Fiolet goryczki.** — * Stosowanie barwików anilinowych, w szczególności fioletu goryczki, przy porażeniach bakteryjnych jam surowiczych. — 1922. I. 112—115.
- Glikoza.** — Szybkie i dokładne ilościowe określenie glikozy we krwi. — Prof. S o u l a. 1932. XI. 193—200.
- Gonokoki.** — * Leczenie szczepionkowe porażen gonokokowych. 1922. I. 89—100.
- * Nowe dowody co do przeciwgonokokowego leczenia szczepionkowego. — 1924. III. 153—154.
- Gorączka krętkowa.** — Leczenie Stovarsolem gorączki krętkowej. — A. T. S h o f i e l d. 1928. VII. 259—261.
- Gruźlica.** — Skład chemiczny laseczników gruźliczych. — 1923. II. 37—39.
- * Pojęcie starożytnych lekarzy arabskich o gruźlicy płucnej i jej leczeniu. — Dr. D i n g i u z l i. 1924. III. 206—207.
- * Przypadek pomyślnego zastosowania Antemy w plamicy skórnej i trzewnej u chorej na gruźlicę. — U. M o n n i e r. 1924. III. 356.
- Próba zastosowania Stovarsolu w leczeniu przewlekłej gruźlicy płuc. — M. P e r r i n, A. P i e r s o n i M. L a c o u r t. 1928. VII. 263—265.
- Hemoglobina.** — Synteza i rozkład hemoglobiny w ustroju. — W ł. L i n d e m a n. 1931. X. 245—312.
- Historja medycyny.** — Wiedza lekarska w epoce Faraonów. — J. G u i a r t. 1923. II. 119—172.
- * Pojęcie starożytnych lekarzy arabskich o gruźlicy i jej leczeniu. — Dr. D i n g i u z l i. 1924. III. 206—207.
- Medycyna grecka podczas okresu bohaterskiego, od Minosa do Homera. — J. G u i a r t. 1925. IV. 297—359.
- O kilku szkołach medycznych w Chinach. — R. P o r a k. 1925. IV. 361—372.
- Hołd dla Laenneca. Jego żywot i dzieło. — J. G u i a r t. 1927. VI. 205—235.
- Pojęcie serca w epoce przedhistorycznej. — M. B a u d o i n. 1928. VII. 1—75.

- Wiedza lekarska nie powstała w świątyniach Eskulapa.
— J. G u i a r t. 1928. VII. 105—156.
- Wielkie odkrycia w historii medycyny. — 1930. IX. 169—184. C h. B r o q u e t.
- Hodowla tkanek.** — O hodowli tkanek. — H. C o u t i è r e. 1926. V. 81—155.
- Hormony.** — Hormony płciowe. — W ł. L i n d e m a n. 1930. IX. 293—337.
- Humoralny mechanizm.** — Mechanizm humoralny zadrażnienia nerwowego. — H. C a r d o t. 1930. IX. 1—25.
- Jamisty układ.** — Układ jamisty. — C h. A c h a r d. 1925. IV. 203—245.
- Jod.** — Jod jako pierwiastek życiowy. — W ł. L i n d e m a n. 1931. X. 53—95.
- Kakodylany.** — W sprawie wysokich dawek kakodylanów. Hypoteza włoskiej szkoły neurologicznej. — R. P i e r r e t. 1922. I. 208—209.
- Kiła.** — Odczyn złota koloidalnego w przymiocie. — M. G a r r i g a. 1924. III. 293.
- Zapobieganie poronieniom na tle kiłowym. — 1925. IV. 42—45.
- Leczenie zastępcze dermatoz oraz kiły Novarsenoben-zolem, podawanym doustnie. — A. B r o u x e l. 1925. IV. 247—251.
- Przyczynek do badań nad leczeniem kiły solami bizmu-towemi. — R. C l a v e l. 1930. IX. 95—100.
- Leczenie kiły. — A. S è z a r y i A. H o r o w i t z. 1933. XII. 1—83.
- Klimat.** — Wstęp do studjów nad współzależnością układu współczulnego i klimatu. — Prof. L a i g n e l - L a v a s t i n e. 1928. VII. 197—221.
- Komórka.** — Komórka a życie. — R. C o l l i n. 1929. VIII. 143—163.
- Krążenie krwi.** — Studium anatomiczne o krążeniu krwi. — L. L a u n o y, A. L a u n o y i G. H a r v e y. 1928. VII. 187—196.
- Krew.** — Obliczanie zawartości barwików żółciowych we krwi. — E. C h a b r o l. 1928. VII. 245—249.

- Rezerwa alkaliczna. Chemja fizjologiczna krwi. — H. Delaunay. 1931. X. 97—128.
- Semiotyka chemiczna krwi. — H. Delaunay. 1931. X. 129—167.
- Szybkie i dokładne ilościowe określenie glukozy we krwi. — Prof. Soula. 1932. XI. 193—200.
- Krwotoki.** — Fizjologia leczenia silnych krwotoków. Surowica sztuczna, gumowa lub nie, czy też przetaczanie? Spór angielsko-amerykański. — R. Pierret. 1925. IV. 21—39.
- Krzepliwość krwi.** — Kilka najświeższych prac nad krzepliwością krwi. — 1923. II. 8—36.
- Krztusiec.** — Krztusiec i szczepionki przeciwkrztuścowe. — Dr. Mannucci. 1925. IV. 293—295.
- Leukopedeza.** — Leukopedeza żołądkowa. — M. Loeper i G. Marchal. 1926. V. 157—184.
- Lipoidy.** — O lipoidach. — Wł. Lindeman. 1932. XI. 79—147.
- Metabolizm.** — Metabolizm kwasu moczowego. — A. Grigaut. 1922. I. 34—47.
 - Wpływ witasteryny D na metabolizm wapnia. — A. Przędzicka. 1933. XII. 235—243.
 - Wewnątrzkomórkowa przemiana ciał azotowych. — L. Genevois. 1933. XII. 277—320.
- Moczówka.** — * Moczówka i kiła. — 1923. II. 107—112.
- Nerka.** — Nerka. — H. Coutière. 1929. VIII. 81—115.
 - Przechodzenie ciał stałych przez nerkę. — L. Ambard. 1932. XI. 149—160.
- Nerwowe zadrażnienie.** — Mechanizm humoralny zadrażnienia nerwowego. — H. Cardot. 1930. IX. 1—25.
- Niedrożność jelit.** — Badania doświadczalne nad niedrożnością jelit. — L. Binnet. 1928. VII. 273—307.
- Novarsenobenzol.** — * Leczenie wrzodu rogówki novarsenobenzolem. — 1922. I. 215—218.
 - * Skuteczność Novarsenobenzolu (Narsenolu) drogą doustną w wiciowcowych schorzeniach kiszek. — 1924. III. 145—149.
 - * Ciężka zgorzel stopy i ręki leczona z powodzeniem za-

— pomocą novarsenobenzolu. — A. Teuilière. 1924. III. 204.

— Postępowanie lecznicze w gorączce połogowej. — R. Pierrét. 1925. IV. 125—143.

— Leczenie zastępcze dermatoz oraz kiły Novarsenobenzolem, podawanym doustnie. — A. Brouxel. 1925. IV. 247—251.

— Od kwasu arsenowego do arsenobenzolu. — E. Fournéau. 1927. VI. 47—66.

— Novarsenobenzol w leczeniu bakteryjnych infekcji płucnych. — 1928. VII. 267—271.

Nowotwory. — Hodowla tkanek rakowych. Rak wywołany przez drażnienie tkanek smołą. — A. Herrenchmidt. 1924. III. 2—30.

— Odporność względem raka. — G. Roussy i M. Wolf. 1925. IV. 1—20.

— Rak a ciąża. — H. Vignes i P. Duhaill. 1925. IV. 253—292.

— Bio i fizyko - chemizm nowotworów w świetle nowych badań. — 1930. IX. 161—167. — A. Galewski.

Odczyn. — * Próba fenolo - sulfono - ftaleinowa. — 1923. II. 100—106.

Odma. — Odma sztuczna opłucnowa. — L. A. Dobrowolski. 1927. VI. 67—81.

Odporność. — Podstawy fizyko - chemiczne odporności. — L. Boez. 1931. X. 7—51.

Odżywianie. — Zaburzenia wymiany w odżywianiu. — Ch. Achard. 1927. VI. 251—296 i 301—321.

Oligodynamika. — O działaniu oligodynamicznem w sensie Naegelięgo. — Wł. Lindeman. 1932. XI. 273—287 i 319—331.

Ontogeneza. — Rola wtórnych cech płciowych, a zagadnienia ontogenezy. — E. Gley. 1926. V. 29—37.

Opon mózgowo - rdzeniowych zapalenie. — Akrydyna w leczeniu zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych. — J. A. Chavan y. 1932. XI. 185—192.

Osmowy kwas. -- * Zastosowanie kwasu osmowego w celu przy-

- spieszenia odkładania się wapnia u osób starszych. — 1922. I. 111.
- Otyłość.** — Rola antioksygenów w patogenezie otyłości. — M. Perrini P. Mathieu. 1925. IV. 85—86.
- Padaczka.** — * Czynność jelit w czasie leczenia epilepsji gardenalem. — H. L a u n a y. 1924. III. 87—90.
- Płciowe zagadnienia.** — Nowe prace, dotyczące niektórych zagadnień płciowych. — H. C o u t i è r e. 1924. III. 217.
- Wpływ badań fizyko - chemicznych na zagadnienia płciowości. — Ph. Joyet-Lavergne. 1932. XI. 201—224.
- Płuca.** — Fizykalne sposoby badania czynności płuc. — R. L a m b o l e z. 1926. V. 187—234.
- Histo - fizjologia płuca. — H. C o u t i è r e. 1927. VI. 1—41.
- Novarsenobenzol w leczeniu bakteryjnych infekcji płucnych. — 1928. VII. 267—271.
- Porażenie postępujące.** — * Leczenie nadmierną gorączką porażenia postępującego i leishmanjozy. — R. Pierret. 1924. III. 205—206.
- Leczenie bezwładu postępującego gorączką, wywołaną przy pomocy dożylnych zastrzyków szczepionki przeciw szankrowi miękkiemu. — S i c a r d, H a g u e n a u i W a l l i c h. 1928. VII. 251—257.
- Leczenie porażenia ogólnego Stovarsolem. — A. B a r b é. 1930. IX. 185—199.
- Poronienie.** — Zapobieganie poronieniom na tle kiłowym. — 1925. IV. 42—45.
- Propidon.** — * Wyniki otrzymane przy pomocy buljonu Delbet'a (Propidon). — 1923. II. 40—50.
- * Propidon w leczeniu niektórych przypadłości chirurgicznych. — 1924. III. 91—99.
- Ropień boczno - gardzielowy u małego dziecka. Leczenie za pomocą zastrzykiwań szczepionki Delbeta „Propidon”. Wyzdrowienie. — 1925. IV. 87—88.
- Przełomy.** — Przełomy w chorobach okresowych. — Ch. A c h a r d. 1933. XII. 257—275.

- Przysadka mózgowa.** — Przysadka mózgowa. H. C o u t i è r e. 1930. IX. 203—244.
- Psychiczne czynności.** — Zbieżność czynności psychicznych z budową anatomiczną. — L. L e g r a n d. 1929. VIII. 167—187.
- Radjoczynność.** — Badania nad radjoczynnością i jej zastosowaniem w biologji. — D r. L a m b o l e z. 1932. XI. 53—78.
- Rezerwa alkaliczna.** — Chemja fizjologiczna krwi. — H. D e l a u n a y. 1931. X. 97—128.
- Semiotyka chemiczna krwi. — H. D e l a u n a y. 1931. X. 129—167.
- Roślinne leki.** — * Leki roślinne aromatyczne oraz ich skutki kojące. — 1924. III. 317.
- Samogwałt.** — Samogwałt (onanizm) u dzieci. — Prof. R e n é C r u c h e t. 1928. VII. 77—104.
- Saponiny.** — Saponiny. — W ł. L i n d e m a n. 1930. IX. 101—159.
- Sen.** — Sen. — H. C o u t i è r e. 1932. XI. 249—272 i 291—318.
- Seroterapia.** — Własności i miareczkowanie surowicy przeciwbłonicowej podług najnowszych prac. — M. L e v y - B r u h l. 1924. III. 77—86.
- Róża — Autoseroterapia. — P. M o d i n o s (Aleksandra). 1925. IV. 46—47.
- Seroterapia dołędźwiowa. Co o niej należy wiedzieć? — J. D u m o n t i R. P i e r r e t. 1932. XI. 231—248.
- Skórne odczyny.** — Mechanizm odczynów skórnych. — 1930. IX. 199—202.
- Śledziona.** — Współczesne poglądy na fizjologję śledziony. — L. B i n n e t. 1927. VI. 323—343.
- Śpiączka.** — Choroba śpiączkowa. — D r. J a m o t. 1927. VI. 83—107.
- Spółeczna medycyna.** — Różne systemy ubezpieczeń społecznych na wypadek choroby. — G. I c h o k. 1931. X. 223—244.
- Stała Ambarda.** — Obliczanie stałej Ambarda. — R. L a m b o l e z. 1926. V. 235—238.
- Stovaina.** — * Rachistowainizacja. — 1923. II. 113—117.
- * O stosowaniu stovainy przy znieczulaniu rdzeniowem

- w ciężkich porodach nieprawidłowych. — 1924. III. 150—152.
- * Znieczulanie rdzeniowe i jego niedogodności. — 1924. III. 314.
- Stovarsol.** — * Stovarsol leczy szybko czerwonkę pełzakową. — E. Marchoux. 1924. III. 198—200.
- * Działanie Stovarsolu na ogoniastki jelitowe. — 1924. III. 312.
- Stovarsol, jako środek leczniczy w zimnicy, nie mniej skuteczny od chininy. — E. Marchoux i Cohen. 1926. V. 39—40.
- Kilka rozważań w związku z przypadkiem nawrotu anginy Vincenta, wyleczonego za pomocą preparatu Stovarsol. — Dr. Cot. 1926. V. 239—241.
- Przypadek wyleczenia nieżytu krwotocznego oskrzeli Castellani'ego, za pomocą preparatu Stovarsol. — P. Fontanel. 1926. V. 243—244.
- Szybkie wyleczenie za pomocą emetyny i preparatu Stovarsol ropnia wątroby, który przebił do oskrzeli. — P. Fontanel. 1926. V. 245—247.
- Leczenie Stovarsolem gorączki krętkowej. — A. T. Shofield. 1928. VII. 259—261.
- Próba zastosowania Stovarsolu w leczeniu przewlekłej gruźlicy płuc. — M. Perrin, A. Pieroni M. Lacourt. 1928. VII. 263—265.
- O przeciwczerwiciem działaniu Stovarsolu. — M. Perrin. 1928. VII. 321—324.
- Leczenie porażenia ogólnego Stovarsolem. — A. Barbé. 1930. VII. 185—199.
- Świąd.** — Leczenie uogólnionego świądu. Etiologia, patogenez a i leczenie neurodermitów. — Lortat-Jacob. 1926. V. 41—43.
- Szczepionki.** — * Nowe dowody co do przeciwgonokokowego leczenia szczepionkowego. — 1924. III. 153—154.
- * Wyniki otrzymane przy pomocy buljonu Delbeta (Propidon). — 1923. II. 40—50.
- * Propidon w leczeniu niektórych przypadłości chirurgicznych. — 1924. III. 91—99.

- Ropień boczno - gardzielowy u małego dziecka. Leczenie za pomocą zastrzykiwań szczepionki Delbeta „Propidon”. Wyzdrowienie. — 1925. IV. 87—88.
- Krztusiec i szczepionki przeciwkrztuścowe. — D r. M a n n u c c i. 1925. IV. 293—295.
- Leczenie wrzodu miękkiego za pomocą dożylnych wstrzykiwań Dmelcos. — H. D a u s s y. 1927. VI. 43—44.
- Dwa przypadki wrzodu miękkiego, wyleczonego przez zastrzykiwania dożylnie szczepionki Nicolle'a. — P. C h a r r i e r. 1927. VI. 45—46.
- W sprawie zapobiegania i leczenia szczepionkami. — R. P i e r r e t. 1928. VII. 223—243.
- Leczenie bezwładu postępującego gorączką, wywołaną przy pomocy dożylnych zastrzyków szczepionki przeciw szankrowi miękkiemu. — S i c a r d, H a g u e n a u i W a l l i c h. 1928. VII. 251—257.
- Podstawy doświadczalne stosowania szczepionek drogą doustną. — L. B l a i z o t. 1933. XII. 163—178 i 321—330.
- Taśmowce.** — Taśmowce. — H. C o u t i è r e. 1933. XII. 115—162.
- Technika lecznicza.** — * Przyrząd do kroplowych zastrzykiwań dożylnych. — 1924. III. 100—104.
- Terapja.** — Wysokie dawki metylo - arsenianu sodowego w lecznictwie współczesnem. — R. P i e r r e t. 1922. I. 57—88.
- O działaniu oligodynamicznem w sensie Naegelięgo. — W ł. L i n d e m a n. 1932. XI. 273—287 i 319—331.
- Tlen.** — * O niektórych zastosowaniach tlenu w chorobach wewnętrznych. — R. P i e r r e t. 1924. III. 138—143.
- Trawienie kiskowe.** — Zaburzenia w trawieniu kiskowem.— F. T r e m o l i è r e s i L. C a u s s a d e. 1925. IV. 177—201.
- Trąd.** — Świeże prace o trądzie. — 1924. III. 189—197.
- * Leczenie trędowatych w Orofarze (Tahiti) zapomocą estrów etylowych kwasów tłuszczowych oleju uspijanowego. — L. S a s p o r t a s. 1924. III. 331.
- * Przyczynek do leczenia trądu zapomocą preparatu Eparseno. — 1924. III. 343.

- Tropizmy.** — Tropizmy w fizjologii i biologii. — Dr. R o s e. 1932. XI. 161—183.
- Trójdzielny nerw.** — Fizjologia nerwu trójdzielnego. — J. D u g u e t. 1933. XII. 179—210.
- Tyroidyna.** — Chemja pochodnych tyroidyny. — L. B l a n c h a r d i H. S i m o n n e t. 1933. XII. 211—223 i 245—255.
- Uduszenia.** — * Współczesne leczenie zatrucia tlenkiem węgla oraz uduszeń wogóle. — 1922. I. 219—224.
- Varia.** — O sprawach niewidzialnych. — H. C o u t i è r e. 1927. VI. 109—150 i 161—203.
- Wąglik.** — * Współczesne leczenie czarnej krosty i węglika u ludzi. — 1923. II. 50—55.
- Wątroba.** — Semiotyka czynnościowa wątroby. — M. G a r n i e r. 1930. IX. 57—94.
- Witaminy.** — Obecny stan zagadnienia o witaminach. — L. R a n d o i n. 1932. XI. 1—52.
- Z badań nad awitaminozą E. — E. L e l e s z. 1933. XII. 225—234.
- Wpływ witasteryny D na metabolizm wapnia. — A. P r z e z d z i e c k a. 1933. XII. 235—243.
- Wrzód miękki.** — Leczenie wrzodu miękkiego za pomocą dożylnych wstrzykiwań Dmelcos. — H. D a u s s y. 1927. VI. 43—44.
- Dwa przypadki wrzodu miękkiego wyleczonego przez zastrzykiwania dożylnie szczepionki Nicolle'a. — P. C h a r r i e r. 1927. VI. 45—46.
- Wrzód rogówki.** — * Leczenie wrzodu rogówki novarsenobenzołem. — 1922. I. 215—218.
- Współczulny układ.** — Znajomość współczulności w medycynie starożytnej oraz w fizjo-patologii czasów najnowszych — A. C. G u i l l a u m e. 1923. II. 59—99.
- Teorja współczulności w świetle współczesnej wiedzy fizjologiczno - patologicznej. — A. C. G u i l l a u m e. 1923. II. 185—209.
- Układy osiowo - miejscowe systemu współczulnego. Współrzędność czynnościowa. Metametria. — A. C. G u i l l a u m e 1924. III. 111—137.

— Uwagi ogólne w sprawie leczenia układu współczulnego. — Laignel-Lavastine. 1924. III. 269.

— Wstęp do studjów nad współzależnością układu współczulnego i klimatu. — Prof. Laignel-Lavastine. 1928. VII. 197—221.

Wspomnienia. — F. Billon. — Wspomnienie pośmiertne. 1931. X. 3—5.

— Ś. p. Prof. Włodzimierz Lindeman. — Wspomnienie pośmiertne. — D. Jastrzębski. 1933. XII. 86—88.

Wydzielanie wewnętrzne. — Rozwój nauki o wydzielaniu wewnętrznem. — A. C. Guillaume. 1924. III. 161—188.

— O współzależności pomiędzy różnymi rodzajami czynności gruczołów o funkcji wielorakiej. — E. Gley. 1929. VIII. 1—22.

Wymioty. — O wymiotach. — H. Delaunay. 1926. V. 45—79.

Wzruszenie. — Obecny stan zagadnienia o fizjopatologii wzruszenia. — L. Neuberger. 1932. XI. 225—230.

Zaczniny. — Zaczniny leukocytarne. — N. Fiessinger. 1925. IV. 57—84.

— Rola antioksygenów w patogenezie otyłości. — M. Perrin i P. Mathieu. 1925. IV. 85—86.

Zimnica. — Stovarsol jako środek leczniczy w zimnicy, nie mniej skuteczny od chininy. — E. Marchoux i Cohen. 1926. V. 39—40.

— Trzy przypadki zimnicy tyfusowej. — M. Rio u. 1928. VII. 309—319.

Zjazdy, zebrania. — VIII Zjazd lekarzy medycyny sądowej z krajów, w których język francuski jest urzędowym. 1924. III. 357.

— IV Międzynarodowy Kongres Medycyny i Farmacji Wojskowej. — 1927. VI. 151—160.

III — Alfabetyczny wykaz piśmiennictwa.

- Achalme.** — Les édifices physico-chimiques. Tom I. Atom, jego budowa, jego forma. (Wyd. Payot C-ie — Paryż). 1922. I. 53.
- La molécule. Equilibre et réactions chimiques. Tom II. — Jeden tom in-8-o (Wyd. Payot et C-ie — Paryż 1922) 1923. II. 222.
- Achard Ch.** — L'engéphalite léthargique (wyd. J. B. Bailliére 1923. Paryż). 1924. III. 105.
- i **Binnet. L.**—Examen fonctionnel du poumon. (Wyd. Masson et C-ie, Paryż 1923). 1924. III. 106.
- Apert.** — Vaccins et sérums. (Wyd. E. Flammarion. Paryż 1923). 1924. III. 106.
- Arthus M.** — Précis de physiologie microbienne. (Wyd. Masson et C-ie — Paryż). 1922. I. 54.
- Podstawy chemji fizjologicznej — przełożył Mieczysław Dominikiewicz. (Wyd. Trzaska, Evert i Michalski — Warszawa). 1922. I. 175.
- Blechman G.** — Les péricardites. (Wyd. E. Flammarion — Paryż 1923). 1924. III. 108.
- Bory L.** — Zjawiska rozpadu komórkowego — Autoliza — Hemoliza — Bakterjoliza — Organoliza: ich rola w patologji. Przedmowa Prof. Rogera. (Wyd. Masson et C-ie — Paryż 1922). 1924. III. 157.
- Breton E. i Schaeffer J.** — Variations biochimiques de rapport nucléoplasmatique, au cours du développement embryonnaire.—Recherches de physiologie générale sur la détermination de la masse protoplasmique active. — Prace Instytutu Fizjologicznego Wydziału Lekarskiego Strasburskiego. (Wyd. Masson et C-ie. Paryż 1923). 1924. III. 208.

- Caulléry M.** — Parasitisme et symbiose. (Wyd. G. Doin — Paryż). 1922. I. 54.
- Cestan.** — Les epilepsies. (Wyd. Flammarion. Paryż 1923). 1924. III. 108.
- Christiansen M.** — Lasecznik błonicy. (Wyd. G. Doin. Paryż). 1924. III. 364.
- Comby J.** — Deux cents consultations médicales pour les enfants. (Wyd. Masson et Cie. Paryż. 1920). 1924. III. 211.
- Dejust L. H.** — Examen critique de l'homéopathie. Przedmowa G. Bertrand'a. (Wyd. Vigot frères — Paryż 1922). 1923. II. 223.
- Delille P. F. A. i Negre L.** — Technique de la réaction de déviation du Complément de Bordet et gèngon (Wyd. Masson et Cie. Paryż. 1923). 1924. III. 107.
- Demélin L. i Devraigne L.** — Manuel de l'accoucheur. Un fort volume (16 × 24,5) de 1520 pages avec 465 fig. dans le texte. (G. Doin, ed. Paris 1923). 1925. IV.
- Drouin H.** — Kiła. Rozpoznanie, leczenie, zapobieganie. (Wyd. Garnier. Paryż 1923). 1924. III. 365.
- Ducournu A.** — Dents et Maux de dents. Jeden tom in-8-o. (Wyd. Flammarion'a — Paryż 1922). 1923. II. 224.
- Dufour H. i Thiers J.** — Dur brzuszny i gorączki pozadurowe. Encyklopedja naukowa. (Wyd. G. Doin. Paryż 1923). 1924. III. 155.
- Duhem P.** — Zastosowanie promieni X w medycynie. (L'emploi des rayons X en médecine). (Wyd. Flammarion. Paryż). 1922. I. 226.
- Flurin H.** (współpraca H. Vallée, E. Bousquet, V. Girod, Jumon, Debidour B. de Gorsse, M. Ségard). — Zastosowanie wodolecznictwa w chorobach usznych i gardlanych. (A. Legrand. Paryż 1923). 1925. IV.
- Galup J., Gastelnau, Heitz, Jumon i Ségard.** — Dychawica i jej leczenie zdrojowe. (Wyd. Expansion scientifique française. Paryż). 1924. III. 268.
- Gand P.** — Przerostowy nieżyt nosa zwykły u dziecka. Teza paryska. (Wyd. L. Arnette. Paryż). 1924. III. 159.
- Giroux L.** — Gościec ostry i jego leczenie. Collection des

- Actualités médicales. (J. B. Baillière et fils, éditeurs, Paris 1923). 1925. IV.
- Gościec przewlekły i postępowanie lecznicze w tej chorobie. Collection des Actualités médicales. (J. B. Baillière et fils, éditeurs, Paris 1924). 1925. IV.
- Glénard R.** — L'hépatisme. (Wyd. Expansion scientifique française. Paryż). 1924. III. 267.
- Guillain G., Guy Laroche i Lechelle P.** — La réaction du benjoin colloïdal et les réactions colloïdales du liquide céphalo - rachidien. (Wyd. Masson et C-ie. Paryż). 1924. III. 109.
- Herelle F.** — Środki obronne ustroju. (Wyd. E. Flammarion. Paryż). 1924. III. 363.
- Juillet A. i Galavielle L.** — La pratique microscopique. Un vol. in-8 de 730 pages avec 128 fig. dans le texte et 50 planches en couleurs hors texte. Gaston Doin, éd. Paris. 1925. IV.
- Kopczyński W.** — Choroby zakaźne i walka z niemi. (Wyd. Gebethner i Wolf — Warszawa). 1922. I. 116.
- Krzyształowicz F. i inni.** — Podręcznik chorób zakaźnych. (Wyd. Lekarska Książnica Polska T. N. S. W. — Lwów, Warszawa 1923). 1923. II. 183.
- Lacapère i Ch. Laurent.** — Leczenie kiły preparatami arsenu. (Le traitement de la syphilis par les composés arsenicaux). (Wyd. Masson et C-ie. Paryż). 1922. I. 116.
- Lacapère G., Vallery-Radot P.** — Traitement de la syphilis héréditaire et de la syphilis infantile acquise. — Przedmowa Prof. Hutinel'a. (Wyd. Maloin et Fils. Paryż 1923). 1924. III. 213.
- Lecoq R.** — Les maladies par carence. Jeden tom in-8-o w kwadracie. (Wyd. Vigot frères — Paryż 1922). 1923. II. 222.
- Legène P. i Wolfromm G.** — Cancers du rein, de la glande surrénale et des voies urinaires supérieures. — I volume in-8, 32 fig. Gaston Doin, éd. Paris. 1925. IV.
- Lemoine i Gerard.** — Formulaire et consultations médicales et chirurgicales. 1922. I. 56.
- Lesné E. i Binnet L.** — Physiologie normale et pathologique du nourrisson. (Wyd. Masson et C-ie. Paryż). 1924. III. 212.

- Marian A. B.** — Quatre leçons sur le rachitisme. (Wyd. J. B. Baillière. Paryż 1923). 1924. III. 209.
- Monezy-Eon A.** — Les doctrines de l'homéopathie; leur rapports avec la science moderne, suivies d'un formulaire médicamenteux et ceinique. (Wyd. Editions médicales. Paryż 1923). 1924. III. 214.
- Monvoisin A.** — Le lait, physiologie, analyse, utilisation. (Wyd. Asselin et Houzeau — Paryż). 1922. I. 55.
- Nobécourt P.** — Wewnątrz wydzielnicze zespoły objawów u dzieci i młodzieży. (Wyd. E. Flammarion. Paryż). 1924. III. 360.
- Okinczyc J.** — Cancer de l'intestin. 1 vol. in-8 de 240 pages avec 78 figures dans le texte. Gaston Doin, éd. Paris. 1925. IV.
- Parisot J. i Richard G.** — Les glandes à sécrétion interne et leur valeur fonctionnelle. — Méthodes de recherche. Procédés de diagnostic. (Wyd. G. Doin. Paryż 1923). 1924. III. 265.
- Parnas J. K.** — Chemja fizjologiczna z szczególnem uwzględnieniem fizjologii zwierzęcej. (Wyd. E. Wende i S-ka. Warszawa). 1922. I. 117.
- Pasteur** — (Oeuvres de). Siedem tomów in-8-o. (Wyd. Masson et C-ie. Paryż 1922). 1923. II. 220.
- Perrin M. i Mathieu P.** — Otyłość. — Książnica wiadomości lekarskich. (Wyd. E. Flammarion. Paryż 1923). 1924. III. 158.
- Perrin M. i Hanus A.** — Les sécrétions internes, leur influence sur le sang. — Préface du prof. Gilbert. Deuxième édition. 1 volume in-8 de VIII 284 pages. (J. B. Baillière et Fils, éd. Paris 1923). 1925. IV.
- Peszyński St.** — Odmładzanie zwierząt i ludzi. (Wyd. Księg. Stow. Nauczycielstwa Polskiego — Wilno). 1922. I. 227.
- Pomiane E.** — Bien manger pour bien vivre. Essai de Gastronomie théorique, préface par Ali-Bab. (Wyd. A. Michel. Paris). 1923. II. 56.
- Portmann G.** — Préface du Prof. Moure E. J. Consultations otorhino-laryngologiques du Praticien. — 1 volume in-8 de 264 pages avec 38 fig. Gaston Doin, éd. Paris. 1923. — 1925. IV.

- Rathery F.** — O cukrzycy. (Le diabète sucré). (Wyd. E. Flammarion. Paryż). 1922. I. 174.
- Roux J. Ch., Moutier F. i Caille P.** — Patologia żołądkowo-jelitowa. (Wyd. G. Doin. Paryż 1923). 1924. III. 264.
- Ruffer Sir Marc A.** — Studies in the Palacopathology of Egypt. (Wyd. The University of Chicago Press — Chicago). 1922. I. 225 .
- Schreiber G.** — Le livret de la familie. (Wyd. Payot. Paryż 1923). 1924. III. 213.
- Schreiber G.** — Technika żywienia osesków. Pokarmy normalne. Pokarmy dietetyczne. (Wyd. G. Doin. Paryż 1923). 1924. III. 266.
- Soulier A.** — Colloides, micelles, diastases, leurs relations avec la vie. (Wyd. Vigot frères. Paryż). 1922. I. 56.
- Szczepański Z.** — Podręcznik badań chemicznych drobnowidzowych i bakterjologicznych przy łóżku chorego. (Wyd. Lekarska Książnica Polska T. N. S. W. — Lwów, Warszawa 1923). 1923. II. 183.
- Fixier L.** — Niedokrwistość. (Wyd. E. Flammarion. Paryż). 1924. III. 361.
- Vernes A.** — Les étapes de la syphilimétrie. — Prace i komunikaty Instytutu zapobiegawczego. (Wyd. P. Boll. Paris 1922). 1923. II. 57.
- Vignes H.** — Fizjologia położnicza prawidłowa i chorobowa. Z przedmową Prof. A. Cauvelaire'a. (Wyd. Masson et Cie. Paryż). 1924. III. 362.
- Wachholz** — Medycyna sądowa. (Wyd. Gebethner i Wolff. Warszawa). 1924. III. 365.
- Wilczyński J.** — Biologia ogólna. Kurs uniwersytecki. (Wyd. K. Rutski. Wilno 1923). 1923. II. 183.

O K Ó Ł N I K.

III Kurs Odmy leczniczej.

Polski Związek Przeciwgruźliczy organizuje z poparciem Departamentu Służby Zdrowia (Min. Opieki Społecznej) i Wydziału Lekarskiego U. W. miesięczny kurs Odmy leczniczej dla lekarzy.

Obecny kurs trwać będzie od dnia 26 lutego do 24 marca r. b. i uwzględni przede wszystkim studia praktyczne w szpitalu i sanatorium oraz w poradniach przeciwgruźliczych, gdzie każdy ze słuchaczy będzie miał możliwość dokładnego zaznajomienia się z techniką zakładania odmy. — Nadto kurs obejmie 18 godz. wykładów teoretycznych o odmie sztucznej i jej powikłaniach oraz o walce społecznej z gruźlicą.

Podania o przyjęcie na kurs należy nadsyłać najpóźniej do dnia 15 lutego r. b. do biura Polskiego Związku Przeciwgruźliczego w Warszawie ul. Chocimska 24 (gmach Państwowej Szkoły Higieny).

Do podania należy dołączyć: 1) curriculum vitae oraz 2) ewentualne zaświadczenie instytucji delegującej lekarza na kurs.

Kandydaci zgłaszający się na kurs mogą ubiegać się o przyznanie stypendjum w wysokości 200 zł.

Z ukończenia kursu wydane będzie każdemu ze słuchaczy odpowiednie zaświadczenie.

Dyrektor Polskiego Związku
Przeciwgruźliczego,
Dr. M. Grodecki.

Prezes Polskiego Związku
Przeciwgruźliczego,
Dr. J. Adamski.

REDAKTOR Dr. S. OTOLSKI

Wydawca: Przemysłowo-Handlowe Zakłady Chemiczne Ludwik Spiess i Syn, Sp. Akc. — Warszawa

Zakł. Druk. F. Wyszynski i S-ka, Warszawa.

Neptal

ENERGICZNY
LEK

MOCZOPĘDNY

STOSUJE SIĘ PRZY
OBWODOWYCH I
WENETRZNYCH OBRZĘKACH NA TŁE
NIEDOMOGI SERCA LUB NEREK
Głębokie wstrzykiwania domięśniowe

Przem. Handl. Zakł. Chem.

Ludwik Spiess i syn

SP. AKC. WARSZAWA

VITAVIT

BIOLOGICZNIE
KONTROLOWANY
ROZCZYN
W OLIWIE
ERGOSTERYNY
NASWIETLANEJ

PREPARAT STANDARYZOWANY

ZAWIERA w 1 cm.³ 5000 JEDNO
STEK OCHRONNYCH: JEDNA
KROPLA VITAVITU ZA
WIERA 150 JEDNOSTEK

NAJNIŻSZA DAWKA
LECZNICZA STANOWI
2 - 3 KROPLE.

FLAKON ZAWIERA 10 cm.³

PRZEMYSŁOWO - HANDLOWE ZAKŁADY CHEMICZNE
LUDWIK SPIESS I SYN
SP. AKC. - WARSZAWA

Biblioteka Główna WUM

A.0229

300000001642

www.dlibra.wum.edu.pl